



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 582/2014-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 1. októbra 2014 predbežne prerokoval sťažnosť M. M., zastúpeného advokátom JUDr. Jiřím Zátopkom, Advokátska kancelária, Kukučínova 1, Martin, pre namietané porušenie jeho základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Martin v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 171/2006 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. M. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 2. septembra 2014 doručená sťažnosť M. M. (ďalej len „sťažovateľ“), pre namietané porušenie jeho základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Martin (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 171/2006.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ je účastníkom konania v postavení odporcu vedeného pred okresným súdom, a to na základe návrhu na zaplatenie 7 966,54 € z titulu neplatnej kúpnej zmluvy podaného 11. augusta 2006.

Sťažovateľ uvádzajúc podrobný chronologický prehľad úkonov konania namieta neefektívny postup okresného súdu v predmetnom konaní, ktorý viedol trikrát k zrušeniu prvostupňového rozsudku. Podľa sťažovateľa je predmetné konanie poznačené zbytočným prieťahmi, v čom vidí sťažovateľ porušenie svojho základného práva zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy.

Vychádzajúc z uvedeného sťažovateľ v sťažnosti žiada, aby ústavný súd prijal jeho sťažnosť na ďalšie konanie a vo veci rozhodol nálezom, v ktorom by vyslovil porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 171/2006 a priznal mu primerané finančné zadosťučinenie v sume 10 000 €, ako aj náhradu trov právneho zastúpenia.

II.

Podľa čl. 124 ústavy je ústavný súd nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd

návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Skúma pritom tak všeobecné, ako aj osobitné náležitosti návrhu (v tomto prípade sťažnosti) podľa § 49 až § 56 zákona o ústavnom súde vrátane okolností, ktoré by mohli byť dôvodom na jeho odmietnutie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 171/2006.

Ústavný súd v súvislosti s priebehom namietaného konania poukazuje na to, že vo veci sťažovateľa bolo meritórne rozhodnuté rozsudkom okresného súdu ako súdu prvého stupňa z 23. júla 2014, proti ktorému podal sťažovateľ odvolanie 19. augusta 2014, teda ešte pred podaním jeho sťažnosti adresovanej ústavnému súdu, ktorú sťažovateľ doručil 2. septembra 2014.

Ústavný súd zistil, že podané odvolanie okresný súd zaslal na vyjadrenie právneho zástupcovi navrhovateľa a uznesením z 11. septembra 2014 vyzval odporcu na úhradu súdneho poplatku za podané odvolanie. Spis s podaným opravným prostriedkom bude po doručení vyjadrenia predložený odvolaciemu súdu.

Jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je požiadavka smerovania sťažnosti proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza z princípu, podľa ktorého sťažnosť zohráva aj významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní základných práv ďalej nepokračovalo (napr. IV. ÚS 104/03, IV. ÚS 73/05).

Ústavný súd vo svojej rozhodovacej činnosti konštantne vychádza z názoru, že účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu (napr. II. ÚS 26/95).

Nadväzne na to ústavný súd v rámci svojej rozhodovacej činnosti (napr. IV. ÚS 61/03, IV. ÚS 26/07, III. ÚS 41/07, II. ÚS 46/07, I. ÚS 96/07, II. ÚS 214/08) prezentuje už ustálený záver, že základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy poskytuje ochranu len vtedy, ak bola sťažnosť ústavnému súdu predložená v čase, keď k namietanému porušeniu označeného základného práva došlo alebo porušenie v tomto čase ešte trvalo.

Okresný súd rozhodol vo veci sťažovateľky rozsudkom z 23. júla 2014 a uskutočnil všetky kroky potrebné na predloženie opravného prostriedku nadriadenému súdu.

Sťažnosť sťažovateľa obsahujúca námietku porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu v namietanom konaní bola ústavnému súdu doručená až 2. septembra 2014, teda po prijatí meritórneho rozhodnutia okresného súdu v danej veci.

V čase podania sťažnosti už okresný súd nedisponoval právomocou vo veci konať, pretože táto bola uplatnením opravného prostriedku prenesená na krajský súd. Okresný súd teda v danej etape konania nemôže ovplyvniť priebeh konania a ani porušiť základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Prijatie meritórneho rozhodnutia, jeho doručenie procesným stranám a následné predloženie podaného opravného prostriedku spolu so spisovým materiálom nadriadenému súdu predstavujú všetky relevantné úkony smerujúce k nastoleniu právnej istoty sťažovateľa v konaní pred okresným súdom.

Možnosť domáhať sa ochrany základného práva zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy podaním sťažnosti ústavnému súdu, a to vo vzťahu k postupu okresného súdu, bola pre sťažovateľa časovo ohraničená obdobím, počas ktorého prebiehalo v jeho veci

prvostupňové konanie. V tejto súvislosti považuje ústavný súd za náležité pripomenúť známú zásadu rímskeho práva „bdelým patrí právo“.

V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je považovaná sťažnosť za zjavne neopodstatnenú vtedy, ak preskúmanie namietaného postupu, resp. rozhodnutia všeobecného súdu v rámci predbežného prerokovania vôbec nesignalizuje možnosť porušenia základného práva alebo slobody sťažovateľa, realnosť ktorej by bolo potrebné preskúmať po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, II. ÚS 101/03, II. ÚS 104/04).

Vzhľadom na uvedené skutočnosti, vychádzajúc z podstaty a účelu základného práva zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd sťažnosť posúdil ako zjavne neopodstatnenú a ako takú ju v zmysle § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde po jej predbežnom prerokovaní odmietol (obdobne napr. II. ÚS 24/06, IV. ÚS 26/07, III. ÚS 300/08, III. ÚS 190/2011).

Celkom na záver ústavný súd považuje za potrebné uviesť, že toto rozhodnutie nebráni sťažovateľovi v tom, aby sa opätovne domáhal na ústavnom súde nápravy v prípade, ak by po prípadnom vrátení veci zo strany odvolacieho súdu na ďalšie konanie okresnému súdu dochádzalo v konaní k prieťahom.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 1. októbra 2014